

Merknader til høringsuttalelser for Straume kraftverk.

NJFF:

”Det er i søknaden nemd tre alternativer for utbygging, og NJFF-Aust-Agder meiner alternativ 3 utan regulering er det som gjer minst endringar i naturen og leveområde for vilt og fisk”

Søker: Alternativ 2 med 1 meter regulering ansees av søker som nær inntil naturlige variasjoner i vannstand i Svartetjørn. Reguleringen vil kunne ha en liten flomdempende effekt, og vil kunne gi noe mer produsert energi av tiltaket.

NJFF:

”Avbøtande tiltak: Inntaksdammen bør byggast i stadeigen stein for å skjule dammen i naturen. Alternativt støypt dam, og stein på utsida”.

Søker: Dammen er lite synlig i landskapsbildet. Søker foreslår å blande i farge i sementen som brukes til dammen, slik at kontrasten til omgivelsene blir liten.

NJFF:

”Dersom fisken i utbyggingsområdet skulle dø ut, er det utbygger sin plikt å sette ut fisk”.

Søker: Søker ser det som lite sannsynlig at fisken i området skulle dø ut som følge av tiltaket. Svartetjørn har en meget god gytebekk i innløpsbekken med fine grusmasser. Dagens situasjon i Svartetjørn er heller at fisken er noe småfallen. Søker ser dog positivt på å bidra hvis det skulle vise seg at inngrepet har negativ innvirkning på fiskebestanden i Svartetjørn.

Høringsuttalelse fra Torfinn Jortveit:

”Er eier av fritidsbolig ved planlagt kraftstasjon. Eiendommen har matr.nr. 69/40 og er planlagt omsøkt til boligformål. I søknaden om tillatelse til å bygge etterlyses følgende; 1. Støyberegning i forhold til bebyggelse. 2. Kart i målestokk som viser nøyaktig plassering av kraftstasjon”.

Søker: Slik søker forstår det har det av Torfinn Jortveit blitt foreslått en alternativ plassering av kraftstasjon til en av grunneierne på Straume. Den

alternative plasseringen vil innebære at kraftstasjonen blir flyttet ca 80 meter oppstrøms det som er inntegnet i konsesjonssøknaden. Det vil føre til at kraftstasjonen kommer bak en liten åskam i forhold til eksisterende fritidsbolig 69/40. Det innebærer også at berørt elvestrekning blir ca 80 meter kortere og tilsvarende for vannveien. Brutto fallhøyde blir redusert anslagsvis 3-4 meter. Det vil bli behov for en tilkomstvei fra eksisterende vei til kraftstasjon på samme lengde (ca 80 meter).

Søker ser ikke at denne endringen vil ha vesentlig negativ virkning på tiltaket, og ønsker å imøtekomme Torfinn Jortveits forslag. I tillegg kan det opplyses om at kraftstasjonen planlegges med vannlås i utløpet som har en god dempende effekt på støy fra Pelton turbinen. Det vil sannsynligvis også bli brukt en vannkjølt generator, slik at behovet for utskiftning av luft i kraftstasjonen blir mindre, og derav mindre støy fra vifter.

Se vedlagt kart for alternativ plassering av kraftstasjon.

Agder Forum for natur og friluftsliv:

”Tiltakshaver søker om tre alternative løsninger. To av alternativene medfører at Svartetjørn blir et reguleringsmagasin. Dette vil få negative konsekvenser for både bever og hekkende fugler. Fra vårt ståsted vil alternativ 3 uten reguleringsmagasin derfor være det beste”.

Søker: Alternativ 2 med 1 meter regulering i Svartetjørn ansees av søker som nær inntil naturlige variasjoner i vannstand i Svartetjørn. Søker innser at en 2 meter regulering vil være negativt for bever og enkelte fuglearter, men mener at en regulering på 1 meter vil være innenfor det bever og fuglearter som lever rundt Svartetjørn vil kunne tilpasse seg. Neddemt areal ved fullt magasin vil også bli betydelig redusert med 1 meter regulering i forhold til 2 meter.

Fylkesmannen i Aust-Agder:

Søker ønsker å kommentere på anvisning i Fylkesmannens brev i 1.1”Vi mener søknadene er mangelfulle mht. vurderinger etter vannforskriften og regional plan for vannforvaltning. Vurderingene må derfor gjøres som en del av konsesjonsbehandlingen”. Søker tolker dette dit hen at Fylkesmannen anbefaler NVE å ta dette med i sin behandling av konsesjonssøknaden. Forskrift om rammer for vannforvaltningen § 12 angir rammer for ny aktivitet eller nye

inngrep i en vannforekomst. § 12 angir at miljømål gitt i § 4-6 bør nås, men at en ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst kan gjøres selv om disse ikke nås eller at tilstanden forringes som følge av inngrepet. Søker har vurdert Straume kraftverk til å ikke være i konflikt med miljømålene satt i §4 i driftsfasen. Det anmerkes også at den berørte delen av Kvernåni har klassifisering som antatt svært dårlig økologisk tilstand pga forsurening, ref vannett.no vannforekomst 021-791-R.

Søker ønsker også å kommentere på 2.6 "Fisk" der Fylkesmannen skriver at vannkvaliteten er god i området der det er en tett bestand av innlandsørret. I konsekvensvurderingen vedlagt søknad er vannkvalitet angitt som moderat pga forsurening.

Kvernåni er et vandringshinder for fisk som ville forsøke å vandre fra Otra og mot Svartetjørn. Nøyaktig hvor dette vandringshinderet befinner seg vites ikke, men det er sannsynligvis ganske langt nede i dalen da Kvernåni er stedvis ganske bratt. På en Pelton turbin er det et luftgap mellom turbinhjul og vannstanden under løpehjulet, så fisken har ingen mulighet til å gå inn i turbinen nedenfra. Fisk som slipper seg ut fra Svartetjørn slik den er i dag, vil ikke ha mulighet til å komme seg tilbake, da bekken er ganske bratt like etter utløpet. En dam i utløpet av Svarttjørn vil slik sett da ikke bli noe nytt vandringshinder. Søker anser det som lite sannsynlig at fisk vil gå inn i inntaket i Svartetjørn.

De nederste ca 400 meterne av Kvernåni (mot Otra) er upåvirket av kraftverksutbyggingen.

Aurebestanden i Svartetjørn og oppstrøms er ikke den opprinnelige bestanden, den fisken som er der nå ble satt ut på 70-tallet.

Under avsnitt omhandlende landskap og friluftsliv under samme punkt hevdes det at Kvernåni utgjør et synlig landskapselement fra veien. Søker antar at det er Rv 9 som er hovedveien gjennom Setesdal det refereres til som "veien". Søker kan ikke se at det vil være mulig å se Kvernåni fra Rv 9 verken om sommeren eller vinteren. Om det er Heiveien som omtales som "veien" i dette punktet, så er Kvernåni synlig fra denne ett par steder. Heiveien er en privat vei avsperrt med bom.

I samme avsnitt er friluftsliv, deriblant turgåing, jakt, fiske og bær og sopp-sanking omhandlet som særlig populært i dette området. Søkers inntrykk er at området rundt Kvernåni og Svartetjørn ikke er spesielt mye brukt til slike fritidsaktiviteter.

Ellers er Heiveien en innfartsåre til Mjåvatn/Straumsfjordområdet som er et mere brukt område til opphold på hytter, padling, jakt og fiske, så det er søkers mening at det er her hovedtyngden av friluftsliv i området blir utøvd.

Valle kommune:

” Dette er ei utbygging som ikkje har store konsekvensar for natur og miljø. Det er ikkje elv som er synleg i frå busetnad eller fra hovudvegar. Valle kommune ynskjer at ein ser på høve til at røyr-gata kan bli nytta som turveg etter utbygginga er ferdig. Det er i dag etablert ein via ferrata opp Straumsfjellet. Klatrarane kjem ned at frå fjellet gjennom det området som denne utbygginga vil vere. Det er derfor naturleg at ein prøver å sjå dette i sammanheng og utnytte den delen av utbygginga til nytte for klatrtilbodet på Straume. Det bør etableres ein parkeringsplass ved kraftstasjonen som klatrarane og andre kan nytte seg av”.

Søker: Ser positivt på at rørtrase blir brukt som turvei etter utbygging. Traseen vil også bli brukt i forbindelse med uttak av tømmer. Flere av grunneiere i området er medeiere i via ferrataen, og en eventuell parkeringsplass må tilrettelegges i samråd med dem.

Generell kommentar til regulering av Svartetjørn fra søker:

Innvunnet produksjonsøkning som følge av regulering av Svartetjørn kan synes liten i det større bildet. For Straume kraftverk vil det gi fordeler av økt produksjon (noen prosent økning), drift vil kunne holdes i gang i kalde og tørre perioder, flytte deler av produksjon til tider på døgnet med høyt forbruk og høyere spotpris.

